Št. 92 Poštnina plačana v gotovini (Conto corrente con la posta) **V Trstu, v torek 18. aprila 1922** Posamezna številka 20 stotink **Letnik XLVII**

EDINOST

Izhaja, izvzemši ponedeljek, vsak dan zjutraj. Ured[illegible] sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopisi naj se pošilja[illegible] Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Izd[illegible]govorni urednik Štefan Godina. — Lastnik tiskarna Edinost. Tisk tis[illegible]a Edinost. Naročnina znaša za mesec L 7. —, 3 mesece L 19.50, pol leta L 32. —, in celo[illegible] Za inozemstvo mesečno 4 lire več. — Telefon uredništva in u[illegible]

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 *mm.*) — Oglasi trgovcev in obrtnikov *mm* po 40 cent. osmrtnice, in zahvale, poslanice in vabila po L 1· —, oglasi denarnih zavodov *mm* po L 2. — Mali oglasi po 20 st. beseda, najmanj pa L 2 — Oglasi, naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57

Razsodišča

Jugosloveni Julijske Krajine bijemo te dni hud boj. Temni naš sovražnik v Rimu, Salata, je nagnal svoje hlapce, ki so srdito napadli eno naših najvažnejših narodnih postojank, naš jezik na sodnijah. Vsi čutimo in vemo, da tu ne gre za navaden, vsakdanji politični dogodek, ki se v gostilni med enim »kvartinčkom« in drugim ali na polju med eno brazdo in drugo nekoliko predela in nato že jutri pozabi, ampak vsi čutimo in vemo, da gre tu za živ, potreben ud našega narodnega telesa. Če nam ta ud odvzamejo, nam bo večno manjkal, naš narod bo njegovo pomanjkanje plačal materijelno s svojimi žulji in moralno z zavestjo, da je zopet potisnjen za korak nazaj proti stopnji Evropejca druge ali tretjé vrste. Ravno te dni so se zbrali v Genovi zastopniki vseh evropskih narodov, slišijo se sladke, lepodoneče besede, vsi povdarjajo, da jim je le to na srcu, da se vsa Evropa materijalno in moralno dvigne, povdarja v prvi vrsti to predsednik genovske konference in naš ministrski predsednik Facta. Toda isti Facta v istem hipu mirno gleda in trpi, kako nam njegovi uradniki pred očmi konference in v neposredni bližini Genove z grdimi spetkami in nezakonitimi sredstvi hočejo prizadjati občutno ponižanje le radi tega, ker smo Slovenci, in nam povzročiti veliko gmotno škodo le radi tega, ker smo Slovenci. Zares, trdo šolo nam je Bog naklonil.

Zgodovina nam pripoveduje o narodu, ki je bil majhen a izvoljen in ki je prestal hudo trdo šolo in ki ni izginil in ne bo izginil. Vsi poznamo zgodovino tega naroda, zgodovino izraelskega naroda. Egipčani in Babilonci, Filistri in Rimljani so mogočno navalili na ta narodič, toda niso ga strli. In ko so Rimljani zapalili jeruzalemski tempelj, simbol in svetišče Izraela, tedaj je mali, nesrečni narod pustil zlato in dragocenosti v templju, katerih je bilo toliko, da je po požigu templja zlato v Mali Aziji padlo občutno v ceni, Izrael je iz templja rešil le eno, svojo najdražjo svetinjo, svojo zgodovino, svoje zakone, svoj jezik: sveto pismo. Razkropili so se po svetu, toda nesli so s seboj sveto pismo, svoj jezik in — živijo še danes.

Tudi naša hiša gori. Tudi če se jezikovno vprašanje reši tako, kakor sami predlagamo, bomo morali vsled pritiska razmer v jezikovnem vprašanju mnogo popustiti. In kje imamo gotovost, da se bo vprašanje tako rešilo, kakor predlagamo mi z vedrim duhom in zavedajoč se novega položaja? Mari v dosedanjem izkustvu? Mari v zahrbtnih potezah Salate in njegovega orodja Perišića? Zrel človek in zrel narod mora gledati resnici pogumno v oči. Naj se vprašanje reši kakorkoli hoče, mi bomo morali stopiti korak nazaj. Udati se bomo morali, da bo našemu človeku, ne povsod, toda v mnogih krajih in v mnogih slučajih deljena pravica v drugem jeziku in od sodnika, ki ne pozna naših razmer in našega jezika in ki za to ne bo naš sodnik.

Kakor povsod je tudi pri nas sodnijsko postopanje vsled vojne močno trpelo. Nekateri navajajo kot vzrok, da je vojna psihoza izpremenila nazore o vstrajnem, vestnem delu; to je težko trditi. Resnica pa je, da je število sodnikov in uradniškega osobja skrčeno, pravde se vlečejo leta in leta. In k temu prihaja za nas Slovane še neljuba točka, da se bodo v mnogih slučajih naše pravde še bolj zavlekle in še bolj podražile radi jezikovnih sporov, prevodov, tolmačev in radi dejstva, da je pravda, v kateri stranka ne more govoriti neposredno s svojim sodnikom v svojem jeziku, pač pravda svoje vrste. **Tu si naš narod lahko prišteđi mnogo truda, mnogo časa in mnogo stroškov z razsodišči.** Dve stranki imata spor. Mesto da se zatečeta k sodniji in začneta dolgoletno pravdanje, ki konča res z dolgo razsodbo v tretji inštanci in marsikedaj s sovraštvom, ki včasih leta in leta izjeda dušo in krade noči, si stranki izvolita vsaka svojega zaupnika, ki se razume na stroke spora, pri kmetski pravdi — kmeta, pri [illegible]ki — trgovca itd. Ta dva zaupnika si izv[illegible]a tretjega nepristranskega, ki je po mogočnosti izurjen v zakonih, vsaka stranka si lahko vzame tudi odvetnika, in ti možje poznavalci razmer, polni dobre volje se snidejo, proučijo zadevo, zaslišijo potrebne priče, katerih ni treba v dolgih rokih klicati, in v eni, dveh sejah je spor končan za večno. Kako lahko bi se na ta način odpravila ali vsaj omejila grda narodna strast pravdanja! Naj navedemo le primer: Pred vojsko sta, če se ne motimo v Sv. Križu pri Trstu, položila dva kmeta svoji suknji na zid, s katerim je bilo zagrajeno polje soseda, stvar, ki se dogaja vsak dan. Sosed je tožil radi motenja posesti. Zadeva je šla skozi vse inštance in učeni gospodje na Dunaju so končno razsodili, da je to bilo res motenje posesti. Navdušeno se je ta pravda opisovala v juridičnih časopisih kot »zanimiv slučaj«, a stroške te zanimivosti — okrog 1000 kron, pred vojno! — sta plačala uboga kmeta s svojimi vinogradi! Tako je bila gotovo že v vsaki vasi kaka velika pravda, o kateri se še danes govori in o katori so ljudje mnenja, da bi se bila bolje, prej in z manjšimi stroški končala, če bi se ne bile stranke zagrizle.

Največ se danes poslužujejo blagodejne ustanove razsodišča trgovci. V vseh velikih trgovskih mestih imajo svoja borzna razsodišča ter se brezpogojno podvržejo njihovim razsodbam. In marsikateri spor, pri katerem gre večkrat za milijonske vrednosti, se tu konča hitro in z malimi stroški. In na splošno gre glas, da so razsodbe borznih razsodišč dobre in upoštevanja vredne tudi z znanstvenega stališča. Vidimo torej, da se eden najbolj izobraženih in nnajbolj praktičnih stanov, trgovci, ne udajajo slepemu pravdanju, ampak iščejo svojo korist v hitrih razsodbah strokovnjakov združenih z juristi.

In tu nastaja vprašanja: Ali je naš narod zrel za razsodišča? Le deloma. Toda vsi moramo delati nato, da se bodo razsodišča pri nas udomačila in razširila v vsako vas. Vsak razsodni Slovenec naj že zdaj, čim bo imel kak spor, ponudi nasprotniku razsodbo potom razsodišča. Vsak naš izobraženec, posebno pa duhovniki in učitelji naj ob vsaki priliki poučujejo ljudstvo o pomenu in koristi razsodišč, čim se bo enkrat začelo, bo vsak uvidel neizmerno korist takega ukrepa. In pri razsodiščih se bo slovensko sodilo, ker si bomo sodnike sami izbrali. Hiša gori, rešimo iz nje sveto pismo, naš jezik. Narod, ki je rešil svoj jezik, je rešil sebe. Iz političnega Velikega petka, ki nam ga je namenil Salata v Rimu, naj našemu narodu vstane nedelja aleluje, da bode slovenski sodnik, od Slovenca prostovoljno izbran, sodil Slovenca v slovenskem jeziku. Vseh nas sveta naloga je, da napad zagrizenega in slepega političnega nasprotnika izpremenimo narodu v blagoslov. Delajmo nato, da bo naš narod zrel za razsodišča. Malo je takih narodov na svetu.

Konferenca v Genovi

Delovanje konference tekom Velike noči

GENOVA, 16. Vsled velikonočnih praznikov so bila uradna in poluradna pogajanja prekinjena. Vkljub temu so se vršili pogovori med nekaterimi delegati, med posameznimi zvedenci in skupni obedi zastopnikov raznih držav. Tekom teh sestankov se je razpravljalo o najbolj kočljivih vprašanjih dnevnega reda. Pogovore je pospeševal tudi deževni dan, ki je onemogočil nameravane izlete.

Vkljub deževnemu vremenu so naredili tuji novinarji izlet v Rapallo, kamor so jih povabili italijanski novinarji. Posebno se je zanimal za ta izlet glavni tajnik konference. Francoski, belgijski in švicarski novinarji se bodo oddolžili italijanskim novinarjem s tem, da jih povabijo jutri zvečer v hotel Savoia.

Jutri se začne zopet delovanje komisij. Ob 11 zjutraj se bo sestala tretja komisija (za valutna vprašanja), a popoldne ob 15.30 prva podkomisija finančne komisije.

Rusko vprašanje. — Zavezniške zahteve in odgovor Čičerina in Litvinovega

PARIZ, 16. Francosko časopisje se v svojih poročilih o genovski konferenci bavi ponajveč s potekom privatnih pogajanj z Rusi.

Pogaganja se nadaljujejo počasi — pravijo listi — in mogoče je, da se prekinejo na zadnjem sestanku med zastopniki štirih držav in ruskimi zastopniki.

Kakor javlja diplomatski urednik agencije «Havas», je Lloyd George odločno izjavil, da so ruske zahteve po odškodnini za škodo, ki jo je pretrpela Rusija vsled Kolčakovih, Denjikinovih in Wrangelovih pohodov pretirane, nedopustne in v nasprotju s pravičnostjo. Lloyd George je vprašal Ruse, ali so prišli v Genovo, da pripravijo konferenci to presenečenje. Izjavil je v imenu zaveznikov, da Rusi nimajo nikake pravice do takih zahtev, da je Rusija z brest-litovskim mirom omogočila velikemu delu nemške vojske napad proti zaveznikom, katere je s tem izpostavila veliki nevarnosti. Lloyd George je poudarjal, da zavezniki niso dolžni nikake odgovornosti za svoje vedenje. Pripomnil je, da bodo zavezniki, če je ruski odgovor končnoveljaven, vztrajali na pogojih, določenih v Londonu, in da bodo dovolili odgoditev za plačanje ruskih dolgov. Zaključil je, poudarjajoč, da zavezniki niso pozabili, da se je Rusija borila ob njihovi strani.

Čičerin je v svojem odgovoru poudarjal, da je bila vojna v letih 1914.-18. bolj kot kaj drugega spopad med Anglio in Nemčijo. Pojasnil je, da se je brestlitovski mir moral skleniti, ker ruska vojska je bila izčrpana. Če bi bila Rusija imela kake koristi od vojne, bi jih bila plačala; če bi jih bil dan tudi sam Carigrad, bi ga bila Rusija vrnila Turčiji. Ententa je hotela uničiti novo Rusijo, toda to se ji ni posrečilo. Bilanci sta torej izenačeni. Vendar — je pripomnil Čičerin — če sovjetska vlada tudi vztraja pri tem načelnem vprašanju, je vkljub temu pripravljena na koncesije, katerih značaj se mora sporazumno določiti. Sovjetska vlada sprejema klavzule dogovora v Cannesu, zahteva pa recipročiteto.

Litvinov se je s svoje strani izjavil pripravljenega na koncesije glede zneska svot, ki se morajo plačati.

Ruski delegati so se nato umaknili, in ostali so sami zastopniki štirih zavezniških držav, kateri so se sporazumeli v tem, da je treba zahtevati od Rusov določen odgovor na podlagi načel, določenih v Cannesu, da pa je primerno, če se da Rusom čas za razmišljanje in za posvetovanje z Moskvo. Vsled tega ni bil določen dan novega sestanka, da morejo Rusi sporočiti svoj odgovor. Ni bil določen rok za sporočitev odgovora, toda sklenilo se je, da predsednik lahko skliče komisijo kadarkoli smatra za potrebno.

Ruski delegati so hoteli, naj bi se razpravljalo namesto s samo 4 delegati z vso komisijo ali pa vsaj s podkomisijo, ali dobili so odgovor, da bi to bilo zastonj, če Rusi ne priznajo svojih obvez.

LONDON, 17. Javlja se iz Genove, da so 4 zavezniške države v privatnih pogajanjih v soboto zbrale svoje zahteve v te tri točke: 1. Rusija naj prizna vojne dolgove, ki se zmanjšajo, upoštevajoč sedanji položaj na Ruskem; 2. priznanje zasebnih dolgov, toda z dovoljenjem primernega moratorija; 3. sovjetska vlada naj vrne podržavljeno imetje tujih državljanov.

Čičerin in njegovi tovariši so izjavili, da bodo vprašali navodil iz Moskve.

Spomenica ruske delegacije o privatnem pravu v Rusiji

GENOVA, 16. Ruska delegacija je predložila konferenci spomenico o ruskem privatnem pravu. Spomenica skuša dokazati, da Rusija postopno zopet vpeljuje polni pravni red. Vsled vojne in revolucije — pravi spomenica — je bila spodkopana vsaka avtoriteta in sleherni državni čut. Položaj je zahteval izredne mere: revolucija je zavrgla načelo demokracije ter vpeljala najstrožjo vojaško diktaturo. Podržavljanje trgovine in industrije ni bilo nikak socialističen eksperiment, temveč za rešitev nujno potrebna politična in vojaška mera. Čim je bila odpravljena nevarnost protirevolucije, se je začela nova gospodarstvena politika. Nota, ki jo je poslala lani februarja francoska vlada angleški, trdi, da na Ruskem ni privatnega prava. To ni res, ni bilo res niti v prvih treh letih. Nasilne zaplembe so bile samo izredna mera, proti kateri se osrednja vlada že bojuje od leta 1920. dalje, da zabrani posege oblastev.

Nato našteva spomenica reforme, po katerih naj bi se pravne razmere v Rusiji približale onim zapadnih držav:

1. Lastnina tujih koncesijonarjev se postavi pod posebno varstvo zakona. 2. Podržavljenje ruskih industrijskih in trgovinskih podjetij se je nehalo že leta 1920. Zadnji odlok o podržavljenju takih podjetij ima datum 29. novembra 1920. Podržavitev se je vzdržala edinole pri takih podjetjih, ki jih država nujno potrebuje. Drugim podjetjem se je ali podelila gospodarstvena samouprava ali pa so se predala zopet v privatno gospodarstvo ter oddala v zakup prejšnjim oziroma novim posestnikom. Trajnost teh pogodb je zajamčena, ker se lahko razveljavijo edinole s sodnijsko razsodbo. 3. Vpeljala se je svobodna pravica dela v obrti in trgovini. 4. Za trgovino in prekupčevanje veljajo enaka načela. 5. Ker je skupna moč papirnatega rublja čezdalje bolj padla, se je dovolila posest in kroženje zlata ter sklepanje pogodb v zlati valuti. 6. Da se varujejo pravice novih lastnikov industrijskih in trgovinskih podjetij, se je odvzela krajevnim oblastvom sleherna pravica rekvizicije in konfiskacije kakršnekoli vrste. 7. Prvi del privatnega zakonika o pogodbenem pravu so zakonodajna oblastva že ratificirala. Novo civilno pravo sloni na splošno priznanih načelih zapadne zakonodaje. Pogodbeno zvestobo zahtevajo ravnotako organi države kakor zasebniki. Trgovinski zakon se pripravlja. 8. Z odlokom velikoruskega izvršilnega odbora od 4. oktobra 1921. se je ustanovila državna banka ter so se dovolili kreditni zavodi na korporacijski podlagi, to se pravi na podlagi vzajemnosti; s tem odlokom so se dovolile tudi hranilnice. 9. Dedno pravo je sicer odpravljeno (izvzeta so samo mala premoženja 10.000 rubljev po vrednosti v letu 1918.), toda z nastopnimi izjemami: Terjatve tretjih oseb se krijejo v prvi vrsti. Za tujce velja presonalni statut, zapuščinsko razpravo vodi konsularni ali diplomatski zastopnik. 10. Carsko pravo se je moralo odpraviti, toda kjer manjka nova kodifikacija, sodijo imenovana ljudska sodišča po pravnem čutu in običajnem pravu, ki se je že stvorilo.

Ruske obmejne države in Mala ententa

GENOVA, 16. Delegati ruskih obmejnih držav so pričeli z zastopniki Male entente razgovore z namenom, da dosežejo sporazum glede skupnega nastopa na konferenci v zaščito interesov, ki so vsem več ali manj skupni. Delegatje ruskih obmejnih držav so pripravljeni podpirati Malo entento v vseh komisijah. S pomočjo teh delegatov je bil tudi izvoljen v najvažnejšo politično komisijo poljski zunanji minister Skirmunt.

Izjave poljskega ministra Skirmunta o Poljski in Mali ententi

RIM, 16. Predsednik poljske delegacije minister Skirmunt je imel pogovor z urednikom lista »Giornale d'Italia«, kateremu je izjavil: »Mi smo zavezniki Francije: to je podlaga naše politike Razen tega imamo skupne koristi in posebno politično pogodbo z Malo entento, s katero delujemo tu v Genovi složno. V načrtu naše splošne politike je tudi sporazum z baltiškimi državami: popoln političen sporazum od Baltiškega do Egejskega morja. Ta načrt nima hegemonijskih ciljev, temveč odgovarja skupnim interesom nasproti Črnemu in Baltiškemu morju.

Na urednikovo vprašanje, kakšno je stališče Poljske nasproti Italiji, je odgovoril Skirmunt: »Mi hočemo voditi našo politiko v popolnem skladu z Italijo, ker imamo skupne interese z njo.

Ministrski predsednik Facta v Rimu

RIM, 16. Danes ob 9 se je vrnil v Rim ministrski predsednik Facta, ki bo poročal ministrskemu svetu o poteku konference v Genovi. Z njim je prišel tudi zakladni minister Peano, ki se bo jutri vrnil v Genovo.

Novi spopadi med fašisti in komunisti. Grožnje s splošno stavko na dan proslave obletnice zidanja Rima

RIM, 17. Iz raznih mest prihajajo vesti o novih spopadih med fašisti in komunisti. V Bolonji je bil tekom spopada en fašist ubit, v Ternih pa eden ranjen.

Ker se javlja, da pride v Rim v petek ob priliki proslave obletnice zidanje Rima veliko število fašistov, med temi tudi nekoliko oboroženih oddelkov, je izdal odbor za proletarsko obrambo proglas, v katerem grozi v slučaju prihoda oboroženih fašistovskih oddelkov v Rim s splošno stavko.

Jugoslavija

Italijansko - jugoslovenska pogajanja

LJUBLJANA, 16. «Slov. Narod» poroča iz Belgrada: «Kakor je izvedel vaš dopisnik, je ministrski predsednik g. Nikola Pašić na seji ministrskega sveta prečital vsa došla poročila jugoslovenske delegacije oz. zunanjega ministra dr. Ninčića. Ministrski svet je vzel poročilo o rapallski pogodbi in o razgovorih glede njene izvršitve na znanje, stoji pa vstrajno na stališču, da se določbe rapallske pogodbe popolnoma in brez popuščanja izvrše oz. izpolnijo.

Ministrski svet je sklenil, da se takoj odpošljejo zunanjemu ministru dr. Ninčiću nova navodila, da čimpreje zaključi razgovore glede izvršitve rapallske pogodbe in to v prvi vrsti, ker je stališče jugoslovenske vlade v reškem vprašanju diametralno nasprotno od onega italijanske vlade. Zunanji minister dr. Ninčić prejme dalje pooblastilo podati v imenu jugoslovenske vlade striktno izjavo, da jugoslovenska država vstraja pri tem, da se ima izvršiti pogodba, sklenjena in podpisana v Rapallu, dalje ima objaviti italijanski vladi to načelno izjavo s pripombo, da stavi jugoslovenska vlada pri Zvezi narodov predlog v svrho registracije rapallske mirovne pogodbe. Tak predlog za registracijo je toliko bolj utemeljen in umesten, ker je rok za registracijo dospel dne 11. t. m.

V Genovo oz. v St. Margherito je odpotoval poseben vladni kurir, da izroči zunanjemu ministru dr. M. Ninčiću nova navodila vlade. Obseg vprašanj, ki so predmet razgovorom med jugoslovensko in italijansko vlado, je tako važen in obširen, da je treba računati na dolgotrajna pogajanja. Splošno Italija ne kaže posebne naglice, da bi došlo do čim prejšnjih oficielnih zaključnih razgovorov.»

Čehoslovaška

Rašin o Nemčiji in Rusiji

PLZENJ, 16. Bivši čehoslovaški finančni minister dr. Rašin [illegible] imel na predvečer genovske konference velik političen govor, ki gotovo ni v skladu s politiko čehoslovaškega ministrskega predsednika Beneša. Govor priča za velike Rašinove simpatije nasproti Franciji in kaj čudno zveni v sedanjih časih. V Genovo pride — je dejal — med drugimi državami tudi Rusija. Pridejo tja oni, ki so minula leta pošiljali brzojavke z ukazi «Vsem!» kaj imajo delati. Pridejo iz Rusije, kjer umirajo gladu miljoni, kjer so uničene vse železnice, kjer se po tovarnah ne dela, kjer polja niso posejana, kjer iz povodnji krvi ni vzraslo nič dobrega, iz krvi, ki so jo prelili več nego Ivan Grozni. Ta boljševiška Rusija, ki je izdala svoje zaveznike v miru v Brestu Litovskem, ki je hotela izročiti ves svet premoči in presili Nemčije, ta prihaja zdaj v Genovo, pogajat se za gospodarsko ureditev sveta! A ne več na komunističnih načelih, nego na načelih sovražnega kapitala! Prej so uničili ves ruski kapital, zdaj pa prosijo za pomoč tuji kapital! A v Genovi se udeležuje konference tudi Nemčija, ki je prelila cele reke krvi in je divjala proti vsem principom morale, človeškega čuta in vsakršne humantete. Zares, hitro pozablja svet! Pozablja vse nečuvene zločine Nemčije in njene najbolj gnusne načine morjenja po Evropi na kopnem in na morju. Ta dva brezbožneža, krvolok iz Rusije in krvolok iz Nemčije, sta se sešla kot brata v Genovi. Ali se moremo čuditi, da gleda Francija z velikim nezaupanjem na to konferenco? Tu naj se odpuste vsi zločini, zagrešeni po teh državah? Ljudstva so med vojno izgubila vero v človekoljubje. Zdaj pa naj se zverstva še sankcionirajo? Moralna reparacija Evrope se ne sme prodati za neke gospodarske dobičke!

Rusija

Zanimive izjave ruskih generalov o konferenci v Genovi

DUNAJ, 16. Iz Moskve javljajo: »Izvestija« objavljajo članke nekaterih uglednih ruskih oseb o pomoči, ki jo je dala Rusija zaveznikom tekom vojne.

General Brusilov piše med drugim: »Dočim so nam zavezniki malo ali nič pomagali, so zahtevali od nas po vsakem porazu na zapadni fronti, naj začnemo z novimi ofenzivami, odločna nemška ofenziva l. 1914. je povzročila prenagljeno ofenzivo cele naše vojske; zaradi tega je bila Sazonova armada neslavno poražena. Naša ofenziva l. 1916. je rešila Italijane od poraza. Tudi pozneje so zavezniki zahtevali nove ofenzive od naše vojske, vkljub temu, da je bila nepripravljena. Po februarski revoluciji so zavezniški zastopniki, posebno pa Italijani, odločno zahtevali, naj začnemo z ofenzivo, ne da bi se pri tem brigali za položaj, nastal vsled revolucije. Ruska kri, prelita tekom naših ofenziv vsled zavezniških zahtev — zaključuje Brusilov — velja stokrat več od neznatne pomoči, ki so nam jo dali zavezniki.

Bivši ravnatelj vojaške akademije general Apuškin piše med drugim:

»Evropa se je odločila iti na konferenco skupno z Rusijo, potem ko so se ponesrečili vsi vojaški napadi proti sovjetski Rusiji. Toda naj bo gospodarski položaj Rusije kakršenkoli, Rusija se ne bo prodala tujcem za kos kruha in bo složno odbila vsak vojaški napad. Naša zapadna meja je bila začrtana tako, da smo postavljeni v podrejen gospodarski in strateški položaj. Železniška vozlišča so ostala izven naših meja. Rusiji preti nevarnost, da postane evropska kolonija. Toda sto in več miljonov Rusov ne bo tega dovolilo. Rusija ni Kitajska. Vsi, začenši od Poljske in Finske pa do Anglije, naj si to zapomnijo.«

Anglija

Anglija in njeni dolgovi v Ameriki

NEW YORK, 16. «New-York Herald» javlja iz Washingtona, da je Anglija sporočila ameriški vladi, da je pripravljena razpravljati o plačanu svojih dolgov nasproti Zedinjenim državam. List trdi, da namerava ameriška vlada vzeti v pretres vprašanje zavezniških dolgov z vsako državo posebej.

Turčija

Odgovor zaveznikov na noto angorske vlade

CARIGRAD, 17. Dragomani in drugi komisarji zaveznikom so predložili včeraj predstavnikom angorske vlade v Carigradu odgovor zavezniških vlad na zadnjo noto angorske vlade glede sklenitve premirja na bližnjem vzhodu. Odgovor se bo dostavil vnanjemu ministru angorske vlade. Nota pravi, da zavezniki ne morejo sprejeti neposredne izpraznitve Anatolije, ki hoče angorska vlada da napravi od nje odvisno sklenitev premirja, ker bi se Grčija protivila podpisati slično obvezo, preden se začnejo razgovori; na drugi strani bi bilo, tudi če Grčija ta predlog sprejme, težavno preprečiti transport čet v Tracijo, kar Grčija lahko naredi. Sicer pa so zavezniki pripravljeni podvizati izpraznitev Anatolije, ki bi se pričela, takoj ko sprejmejo Turki pogoje premirja na splošno s pridržkom naknadne izpremenitve nekaterih točk. Na koncu poziva nota angorsko vlado, naj imenuje in naznani svoje zastopnike za premirna pogajanja. Prepis note se je predložil carigrajski vladi.

Nota Armencev zaveznikom

PARIZ, 17. Armenska delegacija je poslala zaveznikom noto, v kateri se izraža bojazen, da se bo sistemizacija armenskega vprašanja zopet odložila na poznejši čas. Sicer pa je dobro, da je usoda Armenske poverjena Zvezi narodov. Nota zaključuje rekoč: ako naj bo posredovanje Zveze narodov uspešno, mora biti odločilno in urno.

Dnevne vesti

Rusi ošabni! Kakor so razvideli naši čitatelji iz poročil o genovski konferenci, je vzbujalo prisotvo ruskega odposlanstva posebno v prvih dnevih genovske konference splošno pozornost. Časnikarji iz vseh dežel so se naravnost gnetli po predsobah hotela, v katerem je nastanjeno odposlanstvo nove Rusije. Vsak je hotel imeti vsaj nekoliko besed iz ust Čičerina, Rakovskega, Litvinova itd. O ruskem odposlanstvu se je v enem tednu nakopičila po raznih evropskih in drugih listih ogromna časopisna književnost. Vsak posamezni korak, vsaka kretnja, obedi, navade — sploh vse gibanje moških in žensk v ruskem odposlanstvu se je z največjo natančnostjo opazovalo in opisovalo. Znani sotrudnik pariškega lista «Le Temps» podpolkovnik Relevul pa je posebno pazil, kako Rusi pozdravljajo in odzdravljajo. Sestavil je opis Rusov s tega vidika in ga poslal v posebni brzojavki svojemu listu, ki ga je priobčil 14. t. m. Rusi so se s svojimi «manirami» g. Relevulu hudo zamerili. «Po seji od zadnjega pondeljka se obnašajo načelniki boljševiškega odposlanstva čezdalje bolj ošabno. Na pozdrave ministrov malih sosednih držav jedva odgovarjajo.» Te «male sosedne države» Rusije so bile do najnovejšega časa orodje v rokah Anglije in predvsem Francije za blokado proti Rusiji. Te državice so tvorile tisto znamenito «zdravstveno pregrajo», ki je imela za večne čase odrezati Rusijo od ostalega sveta in ki so jo izmislili ravno francoski državniki. Nadaljnja naloga te pregraje je bila ta, da s pomočjo blokade Rusijo prisili, da bo morala prositi Francijo in druge zapadne države za odpuščenje, ker ji je padlo v glavo zrušiti carizem in napraviti revolucijo. Stvar pa se je sedaj zasuknila drugače: «zdravstvena pregraja» se je začela podirati sama od sebe, Rusi se ne zvijajo na kolenih pred zapadnjaki, temveč so se napihnili in niti ne marajo odzdravljati! Res

strašno! In kar je še bolj strašno, je to, da imajo ti napihnjeni Rusi 1,500.000 mož pod orožjem. To so take stvari, da mora človeka grabiti sveta jeza, posebno pa še, če si Francoz!

Deželna posvetovalna komisija. Deželna posvetovalna komisija za Julijsko Krajino je sklicana k seji za dan 22. t. m. ob 9. Seja se bo vršila v sobi št. 26 tukajšnjega glavnega civilnega komisariata. Na dnevnem redu bodo sledeče točke: 1. Morebitna sporočila predsednika; 2. Načrt za raztegnitev odloka-zakona od 2. X. 1919, št. 1995 o pospeševanju proizvodnje in izkoriščanja električne sile. 3. Uredba vprašanja pokojnin zasebnih uradnikov. 4. Načrt odloka, s katerim bodo naloge, ki jih je imel pod prejšnjo vlado poseben sosvet, izročile višjemu svetu za socialno skrbstvo, ki je bil ustanovljen z odlokom-zakonom od 19. (VI. 1919, št. 1114. — 5. **Deželna, pokrajinska in občinska avtonomija.**

Nezaslišana nesramnost. Prejeli smo iz Ljubljane dve leposlovni knjigi — »Srbske narodne pripovedke« in razpravo Čeha dr.a Dominika Stříbrnega o Simonu Gregorčiču v dveh ovojih. Zgodilo pa se je nekaj nezaslišanega, neverjetnega. Na raznih straneh je neka roka napisala v velikih črkah vzklike kakor n. pr.: **W. D'Annunzio! W. Il Fascio!** (pod tem vzklikom je narisan fašistovski znak.) **W. La Dalmazia Italiana! A morte i Porcari Jugoslavi! Porchi de S'ciavi!** Kje se je mogla dogoditi ta nesramnost? Ovoja smo dobili odprta. Ne bomo se nadalje spuščali v označanje tega nekulturnega čina, ki tudi kričeče nasprotuje službenim dolžnostim dotičnih **organov in pa načelu nedotakljivosti tuje lastnine.** Pač pa zahtevamo strogo preiskavo in zahtevamo, da višje oblasti — kar jim pač ne bo težko — ugotove drzne krivce in jih pokličejo na odgovor! S takimi nesramnostmi se spravlja v nevarno igro ugled državne uprave in države same kot take!

Opozorilo. V zadnjih časih so se dogodili v Trstu slučaji, da so 10—14-letni dečki izginili iz domače hiše. Opozarjamo dotične stariše, **da smo prejeli sporočilo,** da se neki deček nahaja v Gornjah pri Divači h. št. 36.

Nazadovanje trgovskega prometa v Trstu. Trgovska zbornica je objavila v zadnjem zvezku svojega vestnika statistične podatke o trgovskem prometu v našem mestu za l. 1921. Iz tozadevnih številk je razvidno, da je trgovina v tržaškem pristanišču v primeri v teku lanskega leta občutno nazadovala. Evo kako je to nazadovanje izraženo v številkah: **1. Uvoz l. 1921.:** a) po morju: 11,386.527 kvintalov; b) po železnici 6,650.697 kvintalov. Skupni uvoz: 18,037.224 kvintalov. **2. Izvoz leta** 1921.: a) po morju: 3,523,286 kvintalov; b) po železnici: 7,370.344 kvintalov. Skupni promet (izvoz in uvoz po morju in po železnici) je torej znašal v l. 1921. 28,930.854 kvintalov. Za leto 1920. so veljale sledeče številke: 1. **Uvoz:** a) po morju 11,836.658 kvintalov, b) po železnici: 7,325.967 kvintalov. 2) **Izvoz:** a) po morju: 2,908.459 kvintalov; b) po železnici 8,997.183 kvintalov. Skupni uvoz v l. 1920. je torej znašal 19,162.625 kvintalov, skupni izvoz 11,905.642 kvintalov. Skupni promet (uvoz in izvoz po morju in železnici) v l. 1920. — 31,068.267 kvintalov. V primeri z l. 1920. je torej nazadoval trgovski promet za 2,137.413 kvintalov. L. 1913 je znašal skupni promet 61,472.746 kvintalov. Lanski trgovski promet (28,930.854 kvintalov) ni dosegel potemtakem niti polovice prometa iz l. 1913, temveč le 47%. Žalostna slika!

Iz tržaškega življenja

Velikonočni prazniki niso potekli — saj tudi ni bilo pričakovati! — v našem mestu brez sporekanj in pretepov. V arhivu na rešilni postaji, v mestni bolnišnici in na policijskih komisarjatih ležijo namreč zapisniki, ki pričajo o celi vrsti krvavih pretepov, ki so se odigravali bodisi na obljudeni ulici, ali pa v zakajenih gostilnah. Činitelji teh pretepov so seveda možakarji, katere so premagali vinski duhovi. Posebna soba v bolnišnici je natlačena takih gostov, ki gledajo ob praznikih preglobokо v kozarec. Eni gostje so samo vinjeni, drugi so pa trhu tega še potolčeni. Oni, ki ga imajo samo pod kapo, zbijajo raznovrstne šale, kar tako za kratek čas, drugi pa, ki so jih dobili v pretepu ali pa ki jih je doletela kaka majhna nezgoda vsled premaknjenega ravnovesja, stokajo za živе in mrtve ter preklinjajo rujno vince . . .

Maščevanje. V soboto zvečer okoli 11. ure se je odigrala na vogalu ulice Piccardi in ulice Leo ljubezenska drama: zapuščena je hotela zliti iz maščevanja bivšemu zaročencu vitrijol v obraz.

Ivan Lorenzi, stanujoč v ulici Massimo d'Azeglio št. 24, se je zaročil pred par meseci z Frančiško Jazbecovo, stonujočo v ulici Parini št. 5. Kmalu po zaroki je zapustil Lorenzi Jazbecovo. Zapuščena si je vzela stvar k srcu in je sklenila, da se bo prej ali slej maščevala.

V soboto zvečer okoli 11. ure je čakala Jazbeceva zaročenca na vogalu ulice Piccardi in ulice Leo. Ko je ta prišel — napovedala mu je namreč sestanek, — mu je hotela zliti v obraz vitrijol Lorenzi se je pa pravočasno umaknil z obrazom in je ostal na ta način nepoškodovan. Le par kapljic mu je skočilo na obraz. Prvo pomoč je dobil v bolnišnici. Žensko so aretirali.

Velika tatvina v skladišču nogavic. V noči od nedelje na pondeljek, ko je bilo po mestu še živahno vrvenje, je bila izvršena v skladišču nogavic tvrdke Bellincioni v ulici del Lazzaretto vecchio št. 4 velika tatvina.

Tatovi so odprli s ponarejenimi ključi glavna vrata hiše št. 5 v ulici della Sanità in tako udrli na dvorišče. Od tu so šli skozi neko okno v gostilno Karla Pinta. V gostilni so izpraznili par steklenic refoška. Ko so se »okrepčali«, so začeli vrtati zid, ki loči goriomenjeno gostilno od skladišča nogavic tvrdke Bellinciani. Tatovi so se dolgo mučili z vrtanjem. Vendar so pa premagali vse zapreke in so se spravili v skladišče. Takoj so začeli »delati«. Posebno so se jim dopadale svilene nogavice, katere so pobrali in jih natlačili v vreče, ki so jih prinesli s seboj. Tatovi pa niso odnesli ukradene nogavice h kratu, marveč so jih odnašali po malem. Tvrdka trpi okoli 25 tisoč lir škode.

Poskušen samomor gluhonemca. Včeraj zjutraj okoli 8. ure sta šli dve okoličanki po poti, ki vodi navkreber mimo katoliškega pokopališča. Tedaj sta zagledali slabo oblečenega moškega, ki je ležal pod zidom, ki obdaja katoliško pokopališče. Ženski sta mislili, da gre za pijanca, ki so ga premagali vinski duhovi. Zato pa se nista tudi mnogo zmenili zanj. Ko pa sta prišli v njegovo bližino, sta se ustavili za hip, ga zaničljivo pogledali, nakar sta nadaljevali pot. Ko sta bili ženski že precej daleč od »spečega« moža, sta srečali dva orožnika, katerima sta dejala:

— Tu spodaj, pod zidom katoliškega pokopališča leži pijanec. Odvedite ga na njegov dom. Ubogi revež . . . Pogledal je pregloboko v kozarec, pa je obležal med potjo proti domu.

Orožnika sta se odpravila na lice mesta. Najprej sta skušala moža vzdramiti, toda njun trud je bil brezuspešen: mož, ki je dišal po žganju, se ni niti zganil; le tu pa tam je globoko vzdihnil. Pri tem so mu silile pene iz ust. Kljub temu sta orožnika mislila, da je neznanec močno vinjen. Šele ko sta našla pod njegovim hrbtom stekleničico, v kateri se je nahajalo še nekoliko kapljic sumljive tekočine, sta izpreviđela, da gre za poskušen samomor.

Moža so odpeljali z avtomobilom rešilne postaje v mestno bolnišnico. Tam so ga identificirali za gluhonemca Leonarda Ciscuttija, stanujočega v neki podrtiji v ulici Molin a vento. Izvedelo se je, da je trpel nesrečnež v zadnjem času črno bedo.

Nesreča med dirko na motornem kolesu. Dirkač na motornem kolesu Alojzij Del Re iz Milana je dirkal v nedeljo s svojimi tovariši iz Milana proti Trstu. Toda med potjo, in sicer v naši okolici, se mu je pripetila nesreča: padel je z motornim kolesom vred in si je zlomil piščal na nogi. Z nadzorovalnim avtomobilom športnega kluba, v katerem je vpisan goriomenjeni dirkač, so ga pripeljali v oskrbo k neki njemu poznani družini v Barkovljah — nabrežje št. 5. Dirkač ni mislil, da ima zlomljeno piščal. Včeraj okoli poldne je občutil hude bolečine. Tedaj so pozvali znanci zdravnika rešilne postaje. Dirkača so odpeljali v mestno bolnišnico.

Vesti z Goriškega

Podgora. Dne 8. t. m. se je vršila seja občinskega starešinstva. Navzoči so bili vsi svetovalci. Na dnevnem redu je bilo precej točk, med njimi najvažnejše: 1. Račun za l. 1921. Izvoli se odsek, ki bode vse postavke natančno pregledal ter pri prihodnji seji o tem poročal. 2. Glede poprave, oz. preureditve šolskih poslopij v Pevmi, Št. Mavru in Podsabotinom naj se stavijo tozadevni predlogi na okrajni šolski svet. 3. Enoglasno se sprejme protest proti vmešavanju nepoklicanih oseb in činiteljev v strogo šolske zadeve v Podgori. 4. Protestira se proti imenovanju nesposobnih učnih moči na slovenski ljudski šoli v Podgori, ter sklene se pozvati merodajna šolska oblast, da razpiše sistemizirani mesti učitelja in učiteljice, o katerih imenovanju naj odloča tudi starešinstvo in krajni šolski svet. 5. Sklene se prositi šolski svet, da popravi napis na šoli v Pevmi tako, da bode odgovarjal slovenskemu pravopisu. 6. Sklene se prositi dovoljenja, da se smejo vporabiti prostori pritličja ljudske šole v Podgori za otroški vrtec. 7. Došle vloge se primerno rešijo. 8. Raspišeta se službi gozdnih čuvajev za Podgoro in Pevmo. 9. Pokopališče Podsabotinom se uredi po predloženem načrtu.

Pri nas se je plesalo dvakrat v postu. Radi bi plesali tudi na Veliko noč. Prav bi bilo, da se taki prazniki ne skrunijo z javnimi plesi. — So pri nas strastni plesalci, ki se ne znajo malo brzdati. Mladina, združi se v kulturnih društvih, kjer bodeš imela priliko kazati svoje zmožnosti z lepim petjem, dramatičnimi predstavami itd.

Gorica. Društvo obč. uradnikov in nameščencev Goriško - Gradiščanske dežele bo imelo izredni občni zbor v nedeljo dne 23. t. m. ob 9'30 uri predp. v Gorici v hotelu »Pri Jelenu«. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Ponovno pretresovanje službenega pravilnika in organizacija društva za uspešni nastop za pravice, ki nam že po naravnem zakonu pritičejo. 3. Morebitni predlogi. Gg. obč. tajniki, uradniki, uradnice in nameščenci, kateri še niso k temu društvu pristopili, se s tem vabijo, da se zborovanja udeležijo in se vpišejo v društvo.

Oseak. Bralno društvo v Oseku priredi dne 30. t. m. veliko pomladno veselico z bogatim sporedom. Na sporedu je petje, 2 igri, samoin dvospevi s spremljevanjem klavirja, deklamacije itd. Sosedna bratska društva se naprošajo, da ta dan ne priredijo veselic. K obilni udeležbi vabi že danes odbor.

Književnost in umetnost

Ljubljanski Zvon, št. 3 in 4. Poročamo o obeh številkah hkratu, ki sta dokaj bogati po svoji vsebini. Na uvodnem mestu piše vseuč. profesor J. Kelemina: Pogledi na sodobno pesništvo, ki razvija zelo pametne misli, prečitati bi jih moral vsak naš inteligent. Juš Kozak nadaljuje v obeh številkah svojo novelo «Tehtnica». Ivan Lah je pričel prinašati svoj koroški roman «Angelin Hidar». V tretji številki je cikel sonetov Alojzija Gradnika «Tolminski punt», ki ni sličen «Tlačanom« samo po zgodovinski vsebini, ampak tudi po Pregljevih domislicah. V tretji številki piše F. S. Copeland: O Župančičevih prevodih Shackespearja. Fran Lipak prinaša enodejanko «Cvetje bajam». Dva mala prispevka imata tudi Marija Kmetova in Mirko Pretnar. Zadaj je med drugim tudi Funtkova kritika o Finžgarjevi «Razvalini življenja». Zanimiv paberek v obeh številkah je Debeljakov: «O dadaizmu». V četrti številki so zastopani še Igo Gruden, Vida Jerajeva in dr. Ivo Šorli. Prvi s pesmijo, druga dva s prozo. Dr. Joža Glonar piše o Nestorju Memnonoviču Petrovskijemu. Poleg Ivana Albrehta je še v listu Tone Gaspari (prvi proza, drugi pesem) in Milan Fabjančič z enodejanko «Pod kamnom». Med kritikami je Mirana Jorca kritika o Bevkovih pesmih. J. Kalemina pa je spregovoril trezno besedo o treh labudih. «Lj. Zvon» stane na leto 60 dinarjev.

Rdeči pilot izide maja meseca. List bo tiskan na navadnem papirju velikega formata, da bo lahko po ceni. Prinašal bo leposlovje in članke. Slik ne bo prinašal.

Dve novi knjigi v Primorju. 1. Ivan Pregelj: **«Prebanus Joannes».** Trst 1921. Izdala in založila «Naša Založba». (Tiskarna Miroslava Jasperja na Dunaju.) Strani: 200. — Dr. Al. Res pravi, da je Pregelj «s svojim ‚Joannesom Plebanusom' ustvaril najlepši slovenski roman zadnjega desetletja». Cena L 5'50 izvod.

2. France Bevk: **«Faraon».** Trst 1922. Izdala in založila «Naša Založba». (Tiskarna Miroslava Jasperja na Dunaju.) Strani: 128. — Dr. J. Lavrenčič pravi o tej knjigi, da «jo po njeni teži postavimo lahko ob — Cankarjeve, Podobe iz sanj.»

Obe knjigi toplo priporočamo; to je gotovo najlepše darilo za Veliko noč! Dobe se povsod!

Gospodarstvo

»Gospodarski List«. Izšla je 4. številka tega zanimivega in velekoristnega lista z raznovrstno vsebino. Uredništvo je posvetilo to številko v prvi vrsti enketi o važnih gospodarskih vprašanjih, ki se tičejo našega ljudstva. V tem oziru naj omenimo razprave: »Živinoreja«, »Naše zadružništvo«, »Poljski pridelki« in »Vojna odškodnina«. Te razprave so napisali sami priznani naši strokovnjaki na polju narodnega gospodarstva (inž. Rustja, inž. Podgornik, Gorkič, Ušaj itd.) Med ostalim gradivom naj omenimo poglavje »Kmetijski vestnik z raznimi koristnimi drobtinami iz poljedelstva, dalje nadaljevanje knjigovodskega tečaja g. Alojzija Bajca, ravnatelja Zadružne zveze v Gorici, in razne druge vesti in novice iz raznih gospodarskih strok. Čebelareji je posvečena stalna rubrika pod naslovom »Kotiček za čebelarje«. Zadnja številka ima prilogo z »Izvršilno naredbo za ukrepe v korist denarnim zavodom novih pokrajin«. — Kdor se hoče poglobiti v gospodarska vprašanja, kdor hoče zasledovati gospodarski razvoj naših pokrajin, kdor hoče izpoznati gospodarske potrebe našega ljudstva, za tega je »Gospodarski list« izvrsten in tudi neobhodno potreben pripomoček. In ta vprašanja so takšne narave, da mora biti o njih obveščen vsak naš človek, posebno pa vsak naš razumnik, tudi če ni ravno strokovnjak na tem polju. List je pisan v lepem in obenem poljudnem jeziku, tako da je čtivo dostopno vsem krogom našega ljudstva. »Gospodarski List« izhaja v Gorici enkrat na mesec in stane za celo leto 12 lir, za pol leta 6 lir, posamezna številka 1 liro. Upravništvo in uredništvo se nahajata v Gorici, Corso Giuseppe Verdi št. 32. Urednik g. Polde Kemperle.

DAROVI

— Darovali so za rusko družino Kurganovo v Hruševici: gosp. Jakob Kogej, notar v Postojni, L 20 in družina Čehovin v Branici L 10. Nesrečna družina se najprisrčnejše zahvaljuje.

Naročajte in širite „EDINOST"

Zorica Pegan
prof. Viktor Šonc
danes poročena
Ljubljana-Trst. (256)

Mali oglasi

pristojbina L 2'—. Debele črke 40 stotink se računajo po 20 stotink beseda. — Najmanjša seda. — Najmanjša pristojbina L 4'—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

SLUŽKINJA z lepim vedenjem se sprejme. Hrana dobra. Via Aleardi 494 II. levo (v bližini Piazza Scorcola). (742)

ZASTOPNIK za Italijo se išče proti dobri proviziji Ponudbe pod »št. 32« na upravništvo. (743)

KINA-VINO z železom po izkušenem receptu in druga enaka ima lekarna v II. Bistrici. 28

NOVE POSTELJE za L 65.—, vzmeti L 55.—, žimnice iz morske trave L 45.—, popolne sobe od L 950.— naprej. Prodajajo se tudi posamezni kosi. Via Fonderia 3. 46

HIŠE in posestva od L 8—100 tisoč, vse v bližini Trsta in okolice, imam vedno na prodaj. Ferdinand Stolfa, Scorcola S. Pietro št. 1 (Rojan). 732

BLAGAJNIČARKA, z znanjem slovenskega, nemškega in italijanskega jezika in vešča knjigovodstva, se sprejme v restavracijo. Prednost imajo Slovenke. Ponudbe pod «Blagajničarka» na upravništvo. 727

DELAVCA veščega vsakega dela v kmetijstvu in vinogradništvu sprejme takoj v stalno službo Ivan Stepančič, Renče 292. Pismene ponudbe naj se pošljejo istotam. 736

MIZARSKE klopi, obliči, žage, pile, ključavnice, ključi, vijaki, žeblji, žica, kositer itd. Zaloga železa, Via Fabio Filzi 17. 740

POZOR! Srebrne krone, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grosist Belleli Vita, via Madonnina 10, I. 16

NOVE POSTELJE iz trdega lesa L 100, vzmeti 55.—, žimnice 40.—, umivalniki, nočne omarice, chiffoniers, spalne sobe od L 1900 dalje. Fonderia 12, I. desno. 25

SREBRNE KRONE plačujem po cenah, ki jih drugi ne premorejo. Pondares 6, I.

Steklene šipe

vsake vrste in mere. Steklenine, porcelani in lončevine. — Prodaja na debelo in drobno. — Postrežba na dom. Cene zmerne. Piazza Oberdan štev. 3 (Hotel Europa) telefon 44-23. 22

Dr. L. BOROVIČKA
Trst - Via Genova 13, I.
ordinira za kožne in venerične bolezni od 10-12, 3-7.
Ob nedeljah in praznikih od 10-12 ure. 62

Trgovska hiša
v Mariboru

v najprometnejši ulici, dvonadstropna z 2 trgovskima lokaloma, pripravna za vsako trgovino se proda, za 3,000.000'— jgsl. K. Ponudbe pod »Trgovski lokali« na Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica štev. 5. 45/8

Obrtno in konsumno društvo
Sv. Ivan pri Trstu
vabi na
redni občni zbor
ki se bo vršil
dne 23. aprila 1922, ob 9. uri, v lastnih prostorih pri cerkvi.

DNEVNI RED:
1. Poročilo načelništva.
2. Poročilo nadzorništva.
3. Odobritev računov za leto 1921.
4. Revizijska poročila in ukrepi glede istih
5. Premememba pravil.
6. Volitev načelništva.
7. Volitev nadzorništva.
8. Slučajnosti.

252 ODBOR.

Zobozdravniški atelje
R. KOVAČIČ S
teh. vod.
Sprejema od 9-12 in od 15-19
Via Valdirivo 33 (nasproti kavarne „Roma")

Dr. E. D'Osvaldo
Specialist za **očesne bolezni**
perfekcioniran na dunajski kliniki
GORICA, Piazza della Vittoria (Travnik) št. 6
se je preselil 44/6
na Corso G. Verdi štev. 24 „TRGOVSKI DOM".
Sprejema od 9—11 in od 3—5.

Oglas dražbe.

Dne 24. aprila se oddajo v zakup potom javne dražbe pri podpisanem komisarijatu za osemlotno dobo sledeči

LOVI:

Lipa	vzklicna cena	L	800.—
Misliče	„ „	„	170.—
Podgrad	„ „	„	400.—

Ako bi se ne dosegla vzklicna cena, se odda lov onemu, ki je stavil naj boljšo ponudbo.

Varščina (20% vzklicne cene) naj se položi na podpisanem komisarijatu do 9. ure.

Sežana, dne 14. aprila 1922.

253 Za civilnega komisarja: **Rebek.**

PREMOG

za peči in štedilnike po L 32 q prosto na dom, plinove coke po L 40 q, drva po L 24 q.

Marsiljski strešniki. opeka

Za velike množine cene po dogovoru.

DANIELE PILLIN, Trst, Coroneo 25
37 **Telefon 1306.**

JADRANSKA BANKA
Delniška glavnica L 15,000.000 Rezerve L 5,100.000
Dunaj, Opatija, TRST, Zadar.

Afilirani zavodi v Jugoslaviji: **Jadranska banka, Beograd** in njene podružnice v Celju, Cavtatu, Dubrovniku, Ercegnovem, Jelsi, Korčuli, Kotoru, Kranju, Ljubljani, Marlboru, Metkoviču, Sarajevu, Splitu, Šibeniku in Zagrebu.

Afilirani zavod v New-Yorku: Frank Saksar State Bank.

Izvršuje vse bančne posle.

PREJEMA VLOGE

na hranilne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po 4%.

Na odpoved vezane vloge obrestuje po najugodnejših pogojih, ki jih sporazumno s stranko določa od slučaja do slučaja.

Daje v najem varnostne predale (safes)

Zavodovi uradi v Trstu:

Via Cassa di Risparmio štev. 5 — Via S. Nicolò štev. 9.

Telefon št. 1463, 1793, 2676. Blagajna posluje od 9. do 13. ure.

PODLISTEK

KAPITAN MARRYAT

Leteči Holandec

Roman (118)

«Bodite prepričani, ona je tu,» je rekel Filip in stisnil roke.

«Tudi jaz sem tega mnenja,» je rekel Kranc, «na vsak način sva lahko mirna glede nje; ona še živi.»

Razgovor se je nadaljeval do mesečevega vzhoda. Filip in Kranc sta se molče naslonila na okope in zrla na morje. Ko sta se nekaj časa udajala sanjarenju, sta bila prekinjena po korakih in pozdravu «dober večer, gospoda.»

Kranc je v došlem naenkrat spoznal onega portugalskega vojaka, s katerim so se razgovarjali v ječi.

«Dober večer, prijatelj moj! No, zdaj naju, hvala Bogu ne rabite več zaklepati.»

«Da, čudim se,» je rekel vojak pritajeno, «naš poveljnik rad izkaže svojo veljavnost; tu vlada neomejeno.»

«Kako lep je ta kraj,» je začel Kranc, «koliko časa že bivate tu?»

«Zdaj bo trinajst let, gospod, in sit sem že vsega. Ženo in otroke imam v Oportu — to se pravi imel sem jih, kajti kdo ve, če še žive.»

«Zakaj pa se ne vrnete k njim, da bi jih zopet videli?»

«Vrniti se, gospod? Noben portugalski vojak moje vrste se ne vrne več. Za pet let so nas najeli in moramo tu ostati do smrti.»

«To je res hudo.»

«Hudo, gospod?» je zašepetal vojak, «ne, ampak celo kruto in divjaško je. Že večkrat sem si mislil pognati kroglo v glavo; toda dokler človek živi ne obupa.»

«Smilite se mi, dobri moj prijatelj,» je odvrnil Kranc. «Glejte: tu imam še dva zlatnika; vzemite enega. Pošljite ga lahko svoji ženi.»

«In tudi jaz vam dam enega, dobri prijatelj!» je pristavil Filip in stisnil vojaku zlat v roko.

«Naj vaju obvarujejo vsi svetniki!» je odvrnil vojak, «kajti to je prva dobrota, ki mi je bila izkazana tekom dolge vrste let. Seveda ne vem, če bo moja družina kedaj dobila ta denar.»

«Ko sva bila v ječi, ste pripovedovali o neki mladi Evropejki,» je pripomnil Kranc po malem odmoru.

«Da, gospod; naš poveljnik je bil vanjo strastno zaljubljen.»

«Kje je ona zdaj?»

«Odpotovala je v Goo — spremljal jo je neki duhovnik po imenu Matthias; on me je tudi izpovedal grehov.»

«Peter Matthias?» je vzkliknil Filip; toda Kranc ga je opomnil, naj molči.

«Pravite, da je bil poveljnik vanjo zaljubljen?»

«Da, čisto znorel je zanjo in povem vam, če bi ne bilo dobrega patra, bi je ne odpustil od sebe, čeprav je že poročena.»

«Torej na Goo je odpotovala, pravite?»

«Da, na ladji, ki se je tu ustavila. Najbrže je zelo rada odšla odtod, kajti naš poveljnik jo je zasledoval ves božji dan in njej je bilo očividno hudo po svojem možu. Ali mogoče veste, če njen mož še živi?»

«Ne, ničesar nisva čula o njem.»

«No, če je tako, potem ga ne bo sem, kajti, če ga dobi poveljnik v svoje roke, bo trdo obračunal z njim. On ne ostane le pri besedah in se pokaže junaškega. Toda če mu je na tem, dobi to gospo, bo brez ozira na vse nevarnosti odstranil vsako zapreko — in soprog je v tem oziru resna zapreka. No, gospoda,» je nadaljeval vojak po premoru, «bolje je, če se zdaj odstranim. Če kaj potrebujeta, računajta name; zapomnita si, moje ime je Pedro — lahko noč in tisočkrat hvala.»

Po teh besedah se je vojak odstranil.